Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/3467

24.7.2026.

Eiropas Reģionu komitejas atzinums – "Apvārsnis Eiropa" – 10. pētniecības un inovācijas pamatprogramma

(C/2026/3467)

Ziņotāja: *Anne BESNIER (FR/PSE), Centra-Valdeluāras reģiona priekšsēdētāja vietniece*

Atsauces dokuments: *Priekšlikums Eiropas parlamenta un padomes regulai, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulu (ES) 2021/695*

COM (2025) 543

Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Lēmumu (ES) 2021/764

COM (2025) 544

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

11. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
ES misijām, kas izveidotas ar Regulu (ES) 2021/695, būtu jārada pārveidojoša un sistēmiska ietekme uz sabiedrību, veicinot sadarbību starp disciplīnām, nozarēm un politikas jomām, kā arī pārrobežu sadarbību. To pamatā jābūt pētniecībai un inovācijai, lai izstrādātu revolucionāras tehnoloģijas, pakalpojumus, ražojumus un sociālās inovācijas, kas vajadzīgas to vērienīgo mērķu sasniegšanai. Savukārt ES misijām būtu jāpaātrina inovatīvu risinājumu izstrāde, attīstība un ieviešana un jāpalīdz radīt pirmtirgus jauniem ražojumiem un pakalpojumiem. Pamatprogrammai būtu jāfinansē misiju pētniecības un inovācijas darbības, savukārt izvēršana un attīstība būtu jāpanāk, izmantojot citas ES programmas un valsts finansējumu.	ES misijām, kas izveidotas ar Regulu (ES) 2021/695, būtu jārada pārveidojoša un sistēmiska ietekme uz sabiedrību, veicinot sadarbību starp disciplīnām, nozarēm un politikas jomām, kā arī pārrobežu ***un starpreģionālo*** sadarbību***, pilnībā atspoguļojot kalnu, lauku, salu un citu perifēro reģionu īpašās vajadzības***. To pamatā jābūt pētniecībai un inovācijai, lai izstrādātu revolucionāras tehnoloģijas, pakalpojumus, ražojumus un sociālās inovācijas, kas vajadzīgas to vērienīgo mērķu sasniegšanai. Savukārt ES misijām būtu jāpaātrina inovatīvu risinājumu izstrāde, attīstība un ieviešana un jāpalīdz radīt pirmtirgus jauniem ražojumiem un pakalpojumiem. Pamatprogrammai būtu jāfinansē misiju pētniecības un inovācijas darbības, savukārt izvēršana un attīstība būtu jāpanāk, izmantojot citas ES programmas un valsts finansējumu. ***Pilsētām un reģioniem jāspēj arī darboties kā svarīgai videi ES misiju ietvaros izstrādāto risinājumu eksperimentiem, validācijai un plaša mēroga izvēršanai, piemēram, izmantojot izmēģinājuma projektus un demonstrējumus reālajos apstākļos.***

Pamatojums

Ir jāņem vērā visas reģionālās iezīmes – ne tikai pārrobežu reģioni, bet arī piekrastes, kalnu un citi reģioni. Izteiktas starpreģionālās sadarbības nodrošināšana ļauj izvairīties no tā, ka investīcijas inovācijā koncentrējas tikai jau tā spēcīgajos centros, un labāk novērš intelektuālā darbaspēka emigrāciju un strukturālos trūkumus perifēros reģionos.

2. grozījums

14. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Programmai būtu jāstiprina saikne starp universitātēm un inovācijas ekosistēmām, tai skaitā privāto sektoru.	***Pamatprogrammai*** būtu jāstiprina saikne starp universitātēm un inovācijas ekosistēmām, tai skaitā privāto sektoru***, un jāsavieno vietējās un reģionālās ekosistēmas***.

Pamatojums

Savstarpēji savienotas reģionālās ekosistēmas ļaus paātrināt inovāciju attīstību, un pamatprogrammai būtu jāveicina šī savienojamība.

3. grozījums

15. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Eiropas Inovācijas padomei (EIP) būtu jāstimulē dziļo tehnoloģiju tirgu veidojoša inovācija. Tai būtu jāapzina, jāattīsta un jāizvērš šādas dziļo tehnoloģiju inovācijas, izmantojot savus instrumentus. Ar saskaņota un racionalizēta atbalsta palīdzību EIP būtu jānovērš pašreizējais publiskā atbalsta un privāto ieguldījumu trūkums revolucionāru tehnoloģiju un dziļo tehnoloģiju inovācijas jomā. EIP būtu jācenšas ar saviem instrumentiem savienot, integrēt un paātrināt novatora pāreju no pētniecības uz tirgu un jānodrošina iespēja Savienībai veidot vadošos uzņēmumus jaunās tehnoloģiju jomās, lai sasniegtu tās sociālekonomiskos mērķus un izvairītos no atkarības no citiem reģioniem. EIP būtu jāatbalsta augsta riska inovācijas ar augstu potenciālu un uzņēmumi, kas rada tādus tehnoloģiskus, ar zinātni saistītus, finansiālus, pārvaldības vai tirgus riskus, ka tie vēl netiek uzskatīti par pilnībā rentabliem un tāpēc nevar piesaistīt nepieciešamo ieguldījumu līmeni tirgū, lai iegūtu globālu konkurētspēju.	Eiropas Inovācijas padomei (EIP) būtu jāstimulē dziļo tehnoloģiju tirgu veidojoša inovācija. Tai būtu jāapzina, jāattīsta un jāizvērš šādas dziļo tehnoloģiju inovācijas, izmantojot savus instrumentus. Ar saskaņota un racionalizēta atbalsta palīdzību EIP būtu jānovērš pašreizējais publiskā atbalsta un privāto ieguldījumu trūkums revolucionāru tehnoloģiju un dziļo tehnoloģiju inovācijas jomā. EIP būtu jācenšas ar saviem instrumentiem savienot, integrēt un paātrināt novatora pāreju no pētniecības uz tirgu***, un šajā nolūkā būtu jāstiprina saiknes starp Eiropas Pētniecības padomi un Eiropas Inovācijas padomi,*** un jānodrošina iespēja Savienībai veidot vadošos uzņēmumus jaunās tehnoloģiju jomās, lai sasniegtu tās sociālekonomiskos mērķus un izvairītos no atkarības no citiem reģioniem. EIP būtu jāatbalsta augsta riska inovācijas ar augstu potenciālu un uzņēmumi, kas rada tādus tehnoloģiskus, ar zinātni saistītus, finansiālus, pārvaldības vai tirgus riskus, ka tie vēl netiek uzskatīti par pilnībā rentabliem un tāpēc nevar piesaistīt nepieciešamo ieguldījumu līmeni tirgū, lai iegūtu globālu konkurētspēju.

Pamatojums

Pētniecības izcilībai, kas izstrādāta, pateicoties Eiropas Pētniecības padomēm (EPP), būtu jāsekmē inovācija. Pirms EPP pētniecības programmas beigām tā ir jāsasaista ar Eiropas Inovācijas padomes (EIP) piedāvātajām iespējām.

4. grozījums

16. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dziļo tehnoloģiju izvēršanas finansējums no Eiropas Fonda augošiem uzņēmumiem, par ko paziņots ES jaunuzņēmumu un augošu uzņēmumu stratēģijā, kas	Dziļo tehnoloģiju izvēršanas finansējums no Eiropas Fonda augošiem uzņēmumiem, par ko paziņots ES jaunuzņēmumu un augošu uzņēmumu stratēģijā, kas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
pieejams laikā, kad stājas spēkā šī regula, būtu jāizmanto saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam noteikumiem. Viss finansējums augošiem uzņēmumiem saskaņā ar DFS 2028.–2034. gadam būtu jāīsteno saskaņā ar EKF.	pieejams laikā, kad stājas spēkā šī regula, būtu jāizmanto saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam noteikumiem. Viss finansējums augošiem uzņēmumiem saskaņā ar DFS 2028.–2034. gadam būtu jāīsteno saskaņā ar EKF. ***Šajā saistībā RK un vietējās un reģionālās pašvaldības būtu vienlīdzīgi un pienācīgi jāiesaista EKF pārvaldībā, tostarp tās būtu savlaicīgi jāinformē par plānošanas lēmumiem un gaidāmajām jaunajām iniciatīvām. Šādā iesaistē jānodrošina līdzsvarota dažādu teritoriālo līmeņu pārstāvība, nodrošinot, ka ir pārstāvēti arī tālākie reģioni.***

Pamatojums

Dažādie teritoriālie līmeņi ir jāpārstāv līdzsvaroti, un ir jāņem vērā arī tālāko reģionu specifika, kas atzīta LESD 349. pantā.

5. grozījums

17. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Kopīgajam pētniecības centram (JRC) būtu jāturpina nodrošināt neatkarīgi zinātniskie pierādījumi un tehniskais atbalsts Savienības politikām visā politikas ciklā. JRC tiešās darbības būtu jāīsteno elastīgi, efektīvi un pārredzami, ņemot vērā Savienības politiku vajadzības un JRC lietotāju attiecīgās vajadzības un nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību. JRC būtu jāturpina radīt papildu resursus, ko tas var izmantot, lai atbalstītu savas zinātniskās un tehniskās darbības.	Kopīgajam pētniecības centram (JRC) būtu jāturpina nodrošināt neatkarīgi zinātniskie pierādījumi un tehniskais atbalsts Savienības politikām visā politikas ciklā. JRC tiešās darbības būtu jāīsteno elastīgi, efektīvi un pārredzami, ņemot vērā Savienības politiku vajadzības un JRC lietotāju***, kuru vidū vajadzētu būt dalībvalstīm, reģioniem un pilsētām,*** attiecīgās vajadzības un nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību. JRC būtu jāturpina radīt papildu resursus, ko tas var izmantot, lai atbalstītu savas zinātniskās un tehniskās darbības. ***Īpašu uzmanību pievērš plaisas mazināšanai starp ES politikas mērķiem un to īstenošanu reģionālā un vietējā līmenī, stiprinot integrāciju starp pētniecību, inovāciju un ieviešanu tirgū, tostarp sniedzot atbalstu inovāciju izvēršanai.***

Pamatojums

Kopīgā pētniecības centra darbs ir ļoti svarīgs reģioniem. Kopīgais darbs ir jāturpina ar RK starpniecību. Saiknes stiprināšana no pētniecības līdz ieviešanai tirgū uzlabo ietekmi, atbalsta reģionālo inovāciju un palīdz izvērst risinājumus visā Eiropā.

6. grozījums

19. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ar Programmu būtu jāatbalsta Eiropas pētniecības infrastruktūra un tehnoloģiju infrastruktūra, lai veicinātu zinātnisko un tehnoloģisko izcilību un rūpniecības	Ar Programmu būtu jāatbalsta Eiropas pētniecības infrastruktūra un tehnoloģiju infrastruktūra, lai veicinātu zinātnisko un tehnoloģisko izcilību un rūpniecības

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
konkurētspēju, atbalstot pētniecības un inovācijas cikla nepārtrauktību no fundamentālās pētniecības līdz lietišķajai pētniecībai un ieviešanai sabiedrībā un tirgū.	konkurētspēju, atbalstot pētniecības un inovācijas cikla nepārtrauktību no fundamentālās pētniecības līdz lietišķajai pētniecībai un ieviešanai sabiedrībā un tirgū ***pāri reģionālajām un valstu robežām un visā Eiropas Pētniecības telpā. Šajā nolūkā būtu jāievieš izvēršanas uzraudzības mehānismi, kas ļautu novērtēt finansējuma ģeogrāfisko sadalījumu un novērst nesamērīgu koncentrāciju.***

Pamatojums

Pastiprināt RK priekšlikumu, ierosinot teritoriālās uzraudzības mehānismus.

7. grozījums

20. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ar Programmu būtu jāīsteno konkrēti pasākumi, lai atbalstītu spēju veidošanu paplašināšanas valstīs un stiprinātu sadarbības saiknes visā Savienībā, uzlabojot pētniecības un inovācijas spējas paplašināšanas un pārejas valstīs, tādējādi veidojot saskaņotāku un integrētāku Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmu un palīdzot sasniegt mērķi ieguldīt pētniecībā un izstrādē vismaz 3 % no IKP. Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam atbalsttiesīgās dalībvalstis visā Programmas darbības laikā būtu jāsadala divās grupās, pamatojoties uz inovācijas rezultātu pārskata rādītāju un relatīvo finansiālo atdevi uz nacionālo kopienākumu (NKI) uz vienu iedzīvotāju, pēc šādiem kritērijiem: i) pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" "pārejas valstis" ir valstis, kuru inovācijas rezultātu pārskata rādītājs (2023.–2025. g.) pārsniedz 75 % no Savienības vidējā rādītāja un relatīvā finansiālā atdeve uz NKI (2021.–2025. g.) uz vienu iedzīvotāju ir pozitīva; ii) "paplašināšanas valstis" ir visas pārējās dalībvalstis, kas ir atbalsttiesīgas 2021.–2027. gada periodā.	Ar Programmu būtu jāīsteno konkrēti pasākumi, lai atbalstītu spēju veidošanu paplašināšanas valstīs un stiprinātu sadarbības saiknes visā Savienībā, ***tostarp reģionos un lielajās pilsētās, vienlaikus*** uzlabojot pētniecības un inovācijas spējas paplašināšanas un pārejas valstīs, tādējādi veidojot saskaņotāku un integrētāku Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmu un palīdzot sasniegt mērķi ieguldīt pētniecībā un izstrādē vismaz 3 % no IKP. Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam atbalsttiesīgās dalībvalstis visā Programmas darbības laikā būtu jāsadala divās grupās, pamatojoties uz inovācijas rezultātu pārskata rādītāju un relatīvo finansiālo atdevi uz nacionālo kopienākumu (NKI) uz vienu iedzīvotāju, pēc šādiem kritērijiem: i) pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" "pārejas valstis" ir valstis, kuru inovācijas rezultātu pārskata rādītājs (2023.–2025. g.) pārsniedz 75 % no Savienības vidējā rādītāja un relatīvā finansiālā atdeve uz NKI (2021.–2025. g.) uz vienu iedzīvotāju ir pozitīva; ii) "paplašināšanas valstis" ir visas pārējās dalībvalstis, kas ir atbalsttiesīgas 2021.–2027. gada periodā.

Pamatojums

Inovācijas plaisas mazināšana Eiropas Savienībā nevar notikt tikai valstu līmenī, jo tādējādi var palielināsies plaisa starp reģioniem. Atzīstot pilsētu kā inovācijas centru lomu, paveras iespēja stiprināt Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas efektivitāti un paātrināt inovāciju izplatīšanu.

8. grozījums

22. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju un ilgtermiņā nodrošinātu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, ir būtiski stiprināt tās globālo konkurētspēju, vienlaikus	Lai stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju un ilgtermiņā nodrošinātu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, ir būtiski stiprināt tās globālo konkurētspēju, vienlaikus

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
aizsargājot tās stratēģiskos aktīvus un intereses, kā izklāstīts Eiropas ekonomiskās drošības stratēģijā[1]. Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 136. pants, ko papildina Regulas (ES) XXX [Eiropas Konkurētspējas fonds] 10. pants, veicina Savienības konkurētspēju un aizsargā tās ekonomisko drošību. Šo noteikumu piemērošanai Programmas vajadzībām būtu jānodrošina atbilstīgs tiesiskais regulējums, lai vajadzības gadījumā varētu paredzēt īpašus nosacījumus attiecībā uz piešķiršanas procedūrām, kas veicina pētniecības virzītu konkurētspēju un aizsargā Savienības intereses un stratēģisko autonomiju, tai skaitā pasākumus ar mērķi ierobežot dalību vai aizsargāt rezultātus un nodrošināt saskaņotību un konsekvenci ar īpašiem noteikumiem par Eiropas Konkurētspējas fonda logiem. Attiecīgā gadījumā būtu jāpiemēro uz risku balstīta pieeja, lai nodrošinātu, ka ar pētniecību un inovāciju saistītie riski tiek apzināti, novērtēti un novērsti, īstenojot samērīgus un efektīvus pasākumus[2]. Saskaņā ar Finanšu regulas 136. pantu drošības labad augsta riska piegādātājiem piemērojami attiecināmības ierobežojumi.	aizsargājot tās stratēģiskos aktīvus un intereses, kā izklāstīts Eiropas ekonomiskās drošības stratēģijā[1]. Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 136. pants, ko papildina Regulas (ES) XXX [Eiropas Konkurētspējas fonds] 10. pants, veicina Savienības konkurētspēju un aizsargā tās ekonomisko drošību. Šo noteikumu piemērošanai Programmas vajadzībām būtu jānodrošina atbilstīgs tiesiskais regulējums, lai vajadzības gadījumā varētu paredzēt īpašus nosacījumus attiecībā uz piešķiršanas procedūrām, kas veicina pētniecības virzītu konkurētspēju un aizsargā Savienības intereses un stratēģisko autonomiju, tai skaitā pasākumus ar mērķi ierobežot dalību vai aizsargāt rezultātus un nodrošināt saskaņotību un konsekvenci ar īpašiem noteikumiem par Eiropas Konkurētspējas fonda logiem. Attiecīgā gadījumā būtu jāpiemēro uz risku balstīta pieeja, lai nodrošinātu, ka ar pētniecību un inovāciju saistītie riski tiek apzināti, novērtēti un novērsti, īstenojot samērīgus un efektīvus pasākumus[2]. Saskaņā ar Finanšu regulas 136. pantu drošības labad augsta riska piegādātājiem piemērojami attiecināmības ierobežojumi. ***Pilsētas un reģionus atzīst par nozīmīgiem inovācijas ekosistēmu dalībniekiem, kas ciešā sadarbībā ar rūpniecības un pētniecības organizācijām veicina risinājumu izstrādi, testēšanu, ieviešanu un izvēršanu.***
[1] Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par Eiropas ekonomiskās drošības stratēģiju (JOIN(2023) 20 final), Brisele, 20.6.2023.	[1] Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par Eiropas ekonomiskās drošības stratēģiju (JOIN(2023) 20 final), Brisele, 20.6.2023.
[2] Padomes Ieteikums (2024. gada 23. maijs) par pētniecības drošības stiprināšanu (C/2024/3510).	[2] Padomes Ieteikums (2024. gada 23. maijs) par pētniecības drošības stiprināšanu (C/2024/3510).

Pamatojums

Pilsētām un reģioniem ir būtiska nozīme īstenošanā un inovācijas ieviešanā. Tie mobilizē rūpniecisko un akadēmisko sadarbību, lai sasniegtu ES mērķus. Atzīstot to nozīmi, tiek stiprinātas ekosistēmas un veicināta konkurētspēja, noturība un ekonomiskā drošība visā Eiropā.

9. grozījums

25. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Programmā ir atzīts, ka klimata pārmaiņas ir viena no lielākajām pasaules un sabiedrības problēmām, un klimatrīcība ir rūpniecības konkurētspējas virzītājspēks.	Programmā ir atzīts, ka klimata pārmaiņas ir viena no lielākajām pasaules un sabiedrības problēmām, un klimatrīcība ir rūpniecības konkurētspējas virzītājspēks.

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Darbībām būtu jāparāda, ka ir būtiski cīnīties pret klimata pārmaiņām atbilstīgi Savienības saistībām attiecībā uz Parīzes nolīguma īstenošanu.	Darbībām būtu jāparāda, ka ir būtiski cīnīties pret klimata pārmaiņām atbilstīgi Savienības saistībām attiecībā uz Parīzes nolīguma īstenošanu. ***Pamatojoties uz jaunām, uz pētniecību balstītām zināšanām, ar ES misijām būtu jāstiprina saiknes ar investīciju plaša mēroga izvēršanu, atkārtošanu un izmantošanu, lai maksimāli palielinātu to ietekmi uz inovācijas ekosistēmu, sabiedrību, ekoloģiju un ekonomiku visā Eiropas Savienībā.***

Pamatojums

ES misiju mērķis ir panākt sistēmisku ietekmi visās Eiropas daļās. Būtiska nozīme ir jaunām, uz pētniecību, attīstību un inovāciju balstītām zināšanām. Pilsētām un reģioniem jau ir būtiska nozīme īstenošanā. Saiknes stiprināšana ar izvēršanu un investīcijām nodrošina reālus rezultātus un atbalsta konkurētspēju un sociālos rezultātus.

10. grozījums

29. apsvērums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ir vajadzīgi atbalsta pasākumi, lai stiprinātu un labāk savienotu inovācijas ekosistēmas. Ar šādiem pasākumiem būtu jāatbalsta organizācijas un novatori, lai radītu konkurētspējīgas, stabilas un savienotas inovācijas ekosistēmas un uzlabotu pamatnosacījumus, īstenojot sadarbību un zināšanu apmaiņu. Šādiem pasākumiem būtu jāpalīdz savienot valstu, reģionālās un vietējās ekosistēmas, likvidējot šķēršļus vienotajā tirgū, piemēram, tirgus sadrumstalotību, ierobežotu piekļuvi kapitālam un valstu kapitāla tirgu segmentāciju, inovāciju lēnu apguvi un inovatīva iepirkuma nepietiekamu izmantošanu.	Ir vajadzīgi atbalsta pasākumi, lai stiprinātu un labāk savienotu inovācijas ekosistēmas. Ar šādiem pasākumiem būtu jāatbalsta organizācijas un novatori, lai radītu konkurētspējīgas, stabilas un savienotas inovācijas ekosistēmas un uzlabotu pamatnosacījumus, īstenojot sadarbību un zināšanu apmaiņu. Šādiem pasākumiem būtu jāpalīdz savienot valstu, reģionālās un vietējās ekosistēmas, likvidējot šķēršļus vienotajā tirgū, piemēram, tirgus sadrumstalotību, ierobežotu piekļuvi kapitālam un valstu kapitāla tirgu segmentāciju, inovāciju lēnu apguvi un inovatīva iepirkuma nepietiekamu izmantošanu. ***Nākamajā programmā būtu jāsaglabā tādi jau pastāvoši instrumenti kā reģionālās inovācijas ielejas, izcilības zīmogs,*** **Interreg** ***un atjaunota viedā specializācija (S3/S4) kopā ar piemērotām Eiropas misijas iniciatīvām un digitālās inovācijas centriem (digitālās inovācijas centri / Eiropas digitālās inovācijas centri), jo tie visi veicina inovācijas ekosistēmu tīklošanos. Šīm stratēģijām jābūt saistošam elementam, kad tiek noteiktas Programmas investīciju prioritātes reģionālā un starpreģionālā līmenī. Īpaša uzmanība jāpievērš to reģionu integrācijai Eiropas zināšanu un inovācijas tīklos, kuriem ir mazāka strukturālā savienotība, jo to stāvoklis ierobežo piekļuvi sadarbībai, zināšanu plūsmām un plašākai ietekmei.***

Pamatojums

Pastiprināt RK grozījumā pausto domu un uzsvērt to reģionu īpašo gadījumu, kuriem Eiropas zināšanu un inovācijas tīklos ir mazāka strukturālā savienotība.

11. grozījums

2. pants. Definīcijas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:	Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:
[...]	[...]
(23) "inovācijas ekosistēma" ir ekosistēma, kas pulcē kopā Savienības līmeņa organizācijas, kuru funkcionālais mērķis ir darīt iespējamu tehnoloģisko attīstību un inovāciju; tā ietver attiecības starp materiāliem resursiem (piemēram, finansējumu, iekārtām un objektiem, tai skaitā pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrām), institucionāliem subjektiem (piemēram, augstskolām un atbalsta dienestiem, pētniecības un tehnoloģiju organizācijām, uzņēmumiem, ieguldītājiem, arī riska kapitāla ieguldītājiem, un finanšu starpniekiem) un valstu, reģionālām un vietējām politikas veidošanas un finansēšanas iestādēm;	(23) "inovācijas ekosistēma" ir ekosistēma, kas pulcē kopā ***vietējās, reģionālās, valstu un*** Savienības līmeņa organizācijas, kuru funkcionālais mērķis ir darīt iespējamu tehnoloģisko attīstību un inovāciju; tā ietver attiecības starp materiāliem resursiem (piemēram, finansējumu, iekārtām un objektiem, tai skaitā pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrām), institucionāliem subjektiem (piemēram, augstskolām un atbalsta dienestiem, pētniecības un tehnoloģiju organizācijām, ***veselības sistēmām – privileģētai zināšanu radīšanas, kā arī inovāciju validēšanas un ieviešanas videi –,*** uzņēmumiem, ieguldītājiem, arī riska kapitāla ieguldītājiem, un finanšu starpniekiem) un valstu, reģionālām un vietējām politikas veidošanas un finansēšanas iestādēm;
(24) "zināšanu trīsstūris" ir tīklu veidošana starp izglītības iestādēm, pētniecības organizācijām un uzņēmumiem ar mērķi radīt inovācijas ekosistēmas, kas nodrošina inovācijas plūsmas izveidi no inovācijas idejai un uzņēmējdarbības izglītībai līdz jaunuzņēmumu izveidei un augošu uzņēmumu attīstībai.	(24) "zināšanu trīsstūris" ir tīklu veidošana starp izglītības iestādēm, pētniecības organizācijām un uzņēmumiem ar mērķi radīt inovācijas ekosistēmas, kas nodrošina inovācijas plūsmas izveidi no inovācijas idejai un uzņēmējdarbības izglītībai līdz jaunuzņēmumu izveidei un augošu uzņēmumu attīstībai.
	(25) "četrkāršā spirāle" ir četru galveno inovācijas sistēmas dalībnieču – zinātnes, publisko iestāžu, rūpniecības un sabiedrības – mijiedarbība.

Pamatojums

Inovācijas ekosistēmas viena otru papildina, un tās visas ir jāņem vērā pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa". Lai gan zināšanu trīsstūris ir svarīgs, nedrīkst aizmirst četrkāršo spirāli, kas zinātnē ļauj iekļaut sabiedrību. Papildus tiek uzsvērta veselības sistēmu loma inovācijas ekosistēmās, jo tās ir reāla pētniecības un inovācijas vide, kurā tiek iegūti pierādījumi, apstiprināti risinājumi un paātrināta to ieviešana, uzlabojot saikni starp tehnoloģiju attīstību un praktisko ieviešanu atbilstīgi ES mērķiem.

12. grozījums

3. pants. Programmas mērķi

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Programmas vispārējie mērķi ir šādi:	Programmas vispārējie mērķi ir šādi:
— radīt augstas kvalitātes zināšanas, prasmes un pievilcīgu karjeru pētniekiem un atbalstīt Eiropas Pētniecības telpas (EPT) izveidi;	— radīt augstas kvalitātes zināšanas, prasmes un pievilcīgu karjeru pētniekiem un atbalstīt Eiropas Pētniecības telpas (EPT) izveidi;

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
— izvērst ES mēroga un starptautisku kopdarbīgo pētniecību, zināšanu apmaiņu un valorizāciju;	— izvērst ES mēroga un starptautisku kopdarbīgo pētniecību, zināšanu apmaiņu un valorizāciju;
— saskaņot ES, valstu un reģionu prioritātes, lai izveidotu Eiropas mēroga pētniecības un inovācijas ekosistēmu;	— saskaņot ES, valstu un reģionu ***pētniecības un inovācijas*** prioritātes, lai izveidotu ***spēcīgu*** Eiropas mēroga pētniecības un inovācijas ekosistēmu***, tostarp stiprinot piekļuvi pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrai, it īpaši rūpniecībā, MVU un jaunuzņēmumos, lai atbalstītu risinājumu inovāciju, testēšanu, demonstrējumus un izvēršanu***;
	— ***palīdzēt reģionālajām un vietējām inovācijas ekosistēmām augt augšupēji un šajā nolūkā stiprināt arī to saiknes;***
	— ***veicināt inovatīvu Eiropas uzņēmējdarbības ekosistēmu attīstību, atbalstot jaunuzņēmumu izveidi, izaugsmi un paplašināšanos un to integrāciju vietējās, reģionālajās un Eiropas ekosistēmās;***
— mazināt valstu un reģionālās atšķirības pētniecības un inovācijas spēju, prasmju un talantu ziņā, lai stiprinātu inovācijas ekosistēmas;	— mazināt valstu un reģionālās atšķirības pētniecības un inovācijas spēju, prasmju un talantu ziņā, lai stiprinātu inovācijas ekosistēmas***, un efektīvi stimulēt izcilības punktus mazāk attīstītajos, lauku un perifērajos reģionos, izmantojot reģionālās inovācijas rezultātu pārskatu kā lēmumu paplašināšanas kritēriju***;
	— ***uzlabot Eiropas Savienības pozīciju inovācijas jomā, īpašu vērību pievēršot stratēģiski nozīmīgām tehnoloģijām un revolucionārai inovācijai; veicināt inovatīvu risinājumu izplatīšanu, lai sekmētu konkurētspēju un risinātu galvenās sabiedrības problēmas;***
	— ***stiprināt ES misiju izvēršanu un paplašināšanu, palielinot to lomu inovācijas, investīciju un koordinētas īstenošanas veicināšanā dažādās nozarēs un dažādos pārvaldības līmeņos, lai sekmētu vērienīgu pārveidojošu ietekmi;***
— mazināt risku un mobilizēt lielāku privāto finansējumu pētniecībai un inovācijai, sevišķi dziļo tehnoloģiju atbalstam un inovatīvu jaunuzņēmumu un MVU attīstībai;	— mazināt risku un mobilizēt lielāku privāto finansējumu pētniecībai un inovācijai, sevišķi dziļo tehnoloģiju atbalstam un inovatīvu jaunuzņēmumu un MVU attīstībai;
	— ***sekmēt publisko un privāto investīciju palielināšanu pētniecībā un inovācijā dalībvalstīs, tādējādi palīdzot sasniegt vispārējo mērķi – pētniecībā un izstrādē ieguldīt vismaz 3 % no Eiropas Savienības iekšzemes kopprodukta (IKP);***

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	— ***veicināt sekmīgi izmēģinātu inovatīvu risinājumu replicēšanu, pielāgošanu un teritoriālu nodošanu, it īpaši starp Eiropas pilsētām un reģioniem, lai maksimāli palielinātu Savienības investīciju ietekmi un mērogojamību;***
	— ***veicināt uzraudzību, pamatojoties uz reģionāliem rādītājiem, ar kuriem mēra līdzdalību programmā, tās atdevi un teritoriālo ietekmi.***

Pamatojums

Lai sasniegtu savus mērķus, Eiropas Savienībai ir jāstiprina īstenošana uz vietas. Lai to panāktu, ir jāuzsver pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru nozīme reģionālajā inovācijā. Uzņēmumu piekļuves uzlabošana sniedz atbalstu MVU, stiprina ekosistēmas, uzlabo inovācijas spējas visos ES reģionos. Tiek ierosināts ieviest teritoriālās uzraudzības mehānismus. Reģionālās inovācijas rezultātu pārskats ir pārbaudīts, uz datiem balstīts instruments, kas labāk atspoguļo vietējā un reģionālā līmeņa atšķirības nekā tikai valsts līmeņa rādītāji, tāpēc tam būtu jākalpo par kritēriju līdzdalības lēmumu paplašināšanai.

13. grozījums

4. pants. Programmas struktūra

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(c) III daļa "Inovācija", kurā, konkrētāk, ir šādi komponenti: i) Eiropas Inovācijas padome (EIP); ii) inovācijas ekosistēmas, tai skaitā darbības, ar ko veicina zināšanu trīsstūra – augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas – integrāciju visā Savienībā;	(c) III daļa "Inovācija", kurā, konkrētāk, ir šādi komponenti: i) Eiropas Inovācijas padome (EIP); ii) inovācijas ekosistēmas, tai skaitā darbības, ar ko veicina zināšanu trīsstūra – augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas – integrāciju visā Savienībā***, reģionos un vietējās pašvaldībās***;
(d) IV daļa "Eiropas pētniecības telpa", kurā, konkrētāk, ir šādi komponenti: i)Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana; ii)pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras; iii)dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana.	(d) IV daļa "Eiropas pētniecības telpa", kurā, konkrētāk, ir šādi komponenti: i) Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana***, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības un piemērojot daudzlīmeņu pārvaldības pieeju***; ii) pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras; iii) dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana ***visos pārvaldības līmeņos***.

Pamatojums

Pētniecības un inovācijas pamatā ir to reģionālās ekosistēmas. Ja tiks atbalstīta šo ekosistēmu attīstība un veicināta to savstarpējā savienotība, varēs notikt ātra viskonkurētspējīgākās inovācijas attīstība.

14. grozījums

8. pants. Alternatīva, kombinēta un kumulatīva finansēšana

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Programmu īsteno sinerģijā ar citām ***Savienības*** programmām. ***Darbība, kas saņēmusi Savienības iemaksu no citas programmas, var saņemt iemaksu arī saskaņā ar šo programmu.***	Programmu īsteno sinerģijā ar citām ***Eiropas, valsts un reģionālajām*** programmām***, ievērojot to reģionālo iestāžu kompetenci, kurām ir regulatīva vai stratēģiska atbildība par pētniecību, inovāciju un ekonomikas attīstību, saskaņā ar subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības principiem. Programmas sinerģija ar Eiropas Konkurētspējas fondu un valsts un reģionu partnerības plāniem ir jāprecizē***.

Pamatojums

Vispārīgajā atsaucē uz "vietējām un reģionālajām pašvaldībām" nav nošķirtas ļoti atšķirīgas institucionālās realitātes.

15. grozījums

12. pants. Eiropas Pētniecības padome

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
EPP piesaista talantīgākos pētniekus no visas pasaules un izveido Savienību par pasaulē vadošo pētniecības un inovācijas centru.	EPP piesaista talantīgākos pētniekus no visas pasaules un izveido Savienību par pasaulē vadošo pētniecības un inovācijas centru. ***Ar mērķi atbalstīt izcilus pētniekus un atvieglot viņu darbību visā Eiropas Savienībā tiks izveidots Eiropas pētnieka statuss.***

Pamatojums

Pētniecības izcilībai ir jāattīstās visā Eiropā. ES pētnieka statuss, kas nodrošinās ceļu uz izcilību un veicinās sakarus starp pētniekiem, ļaus kāpināt pētniecības rezultātus un novērst intelektuālā darbaspēka aizplūšanu.

16. grozījums

14. pants. Kopīgais pētniecības centrs

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Kopīgais pētniecības centrs (*JRC*) nodrošina neatkarīgas, pierādījumos balstītas zināšanas un zinātni, atbalstot ES politiku, lai radītu pozitīvu ietekmi uz sabiedrību.	Kopīgais pētniecības centrs (*JRC*) nodrošina neatkarīgas, pierādījumos balstītas zināšanas un zinātni, atbalstot ES***, kā arī valstu un reģionālo*** politiku, lai radītu pozitīvu ietekmi uz sabiedrību.

Pamatojums

Kopīgā pētniecības centra darbs ir ļoti svarīgs reģioniem. Kopīgais darbs ir jāturpina ar RK starpniecību.

17. grozījums

15. pants. Kopdarbīgā pētniecība

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. Programma atbalsta darbības ar mērķi risināt globālas sabiedrības problēmas tādās jomās kā demokrātisko vērtību stiprināšana un dezinformācijas apkarošana, tai skaitā tiesiskums un pamattiesības; veicināt sociālekonomiskās pārmaiņas, kas sekmē iekļautību un izaugsmi, risināt demogrāfiskās un starppaaudžu problēmas, ņemot vērā arī jauniešu perspektīvu un ietverot migrācijas pārvaldību un migrantu integrāciju.	4. Programma atbalsta darbības ar mērķi risināt globālas sabiedrības problēmas tādās jomās kā demokrātisko vērtību stiprināšana un dezinformācijas apkarošana, tai skaitā tiesiskums un pamattiesības; veicināt sociālekonomiskās pārmaiņas, kas sekmē iekļautību un izaugsmi, risināt demogrāfiskās un starppaaudžu problēmas, ņemot vērā arī jauniešu perspektīvu un ietverot migrācijas pārvaldību un migrantu integrāciju. ***Šajā nolūkā visā Programmā, tostarp tādu pētniecības un inovācijas darbību izstrādē, īstenošanā un izvēršanā, ar kurām tiek risinātas svarīgākās sabiedrības problēmas, tiek skaidri un pienācīgi atbalstītas sociālās un humanitārās zinātnes, tostarp kultūras un radošās jomas.***
5. Programma sniedz ieguldījumu ES misijās, pirmām kārtām nosakot prioritārās darbības pētniecības un inovācijas finansējuma piešķiršanai, lai attīstītu jaunas zināšanas, tehnoloģijas, pakalpojumu un ražojumus, ņemot vērā to mērķus. Finansējumu ES misijām, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 8. pantu, piešķir, pamatojoties uz darba programmām, kas aptver laikposmu līdz 2030. budžeta gadam.	5. Programma sniedz ieguldījumu ES misijās, pirmām kārtām nosakot prioritārās darbības pētniecības un inovācijas finansējuma piešķiršanai, lai attīstītu jaunas zināšanas, tehnoloģijas, pakalpojumu un ražojumus, ņemot vērā to mērķus. Finansējumu ES misijām, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 8. pantu, piešķir, pamatojoties uz darba programmām, kas aptver laikposmu līdz 2030. budžeta gadam***, un ES misiju pārvaldībā pastiprināti iesaista vietējās un reģionālās pašvaldības.*** ***Īpaša uzmanība tiek pievērsta pilsētu un reģionu lomai kā inovatīvu risinājumu īstenošanas telpām, lai risinātu tādas pilsētvides problēmas kā mājokļi, sociālā iekļaušana, ilgtspējīga mobilitāte, enerģētikas pārkārtošana un klimatnoturība.***

Pamatojums

Daudziem novatoriskiem uzņēmējdarbības projektiem ir grūtības piekļūt maksātspējīgam pirmajam pieprasījumam un operatīvi validēt savus risinājumus.

18. grozījums

17. pants. Inovācijas ekosistēmas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Programma atbalsta organizācijas, lai radītu konkurētspējīgas, stabilas un savienotas inovācijas ekosistēmas un izstrādātu pamatnosacījumus. Šajā nolūkā tiek veidota sinerģija ar Savienības, valstu un reģionālajām programmām.	1. Programma atbalsta organizācijas, lai radītu konkurētspējīgas, stabilas un savienotas inovācijas ekosistēmas un izstrādātu pamatnosacījumus. ***To piemērs ir reģionālās inovācijas ielejas.*** Šajā nolūkā tiek veidota

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	sinerģija ar Savienības, valstu un reģionālajām programmām. ***Turklāt ir jāatbalsta arī vietējiem apstākļiem pielāgota inovācija, jo tās mērķis ir veicināt ekonomikas izaugsmi, uzlabot dzīves kvalitāti un sekmēt ilgtspējīgu attīstību reģionālā un vietējā līmenī. Programma atbalsta arī sociālo inovāciju, kas ir būtisks iekļaujošas izaugsmes, teritoriālās kohēzijas un sabiedrības noturības virzītājspēks.***
2. Programma atbalsta darbības, lai veicinātu zināšanu trīsstūra – augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas – integrāciju visā Savienībā.	2. Programma atbalsta darbības, lai veicinātu zināšanu trīsstūra ***un četrkāršās spirāles*** – augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas***, uzņēmējdarbības un sabiedrības*** – integrāciju visā Savienībā.
	3. Šo programmu īsteno ar līdzsvarotu politiku un no finansiālā viedokļa tā, lai būtu aptvertas visas prioritārās jomas un attiecīgie darbības virzieni.
	4. Programma mudina stratēģiski izmantot inovācijas iepirkumu kā svarīgu instrumentu inovatīvu risinājumu ieviešanai vietējās un reģionālajās pašvaldībās.
	5. Programma atbalsta pilsētu un reģionu virzītu liela mēroga izmēģinājuma projektu un demonstrējumu projektu izstrādi, kā arī inovatīvu uzņēmējdarbības ekosistēmu stiprināšanu, atvieglojot jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, eksperimentu infrastruktūrai, starptautiskajiem tīkliem un pirmajiem klientiem, it īpaši stratēģiski izmantojot inovācijas iepirkumu.
	6. Programma arī veicina tādu atvērtas inovācijas instrumentu izstrādi, kuri atvieglo sadarbību starp publiskās pārvaldes iestādēm, uzņēmumiem, universitātēm, pētniecības centriem, jaunuzņēmumiem un pilsonisko sabiedrību, it īpaši izmantojot sadarbības platformas, eksperimentu vidi un atvērtas inovācijas programmas, ko virza pilsētas un reģioni.
	7. Programma arī veicina reģionu, kuros ir mazāka strukturālā savienotība, aktīvu integrāciju Eiropas un starptautiskajos zināšanu un inovācijas tīklos, atvieglojot to dalību konsorcijos un pozicionēšanos jaunās stratēģiskās jomās.

Pamatojums

Reģionālās inovācijas ekosistēmas savā mērogā līdzinās tam, kādai vajadzētu būt inovācijai Eiropas līmenī. Lai šīs ekosistēmas varētu attīstīties, izveidot savstarpējos savienojumus un radīt Eiropas ekosistēmas, ir nepieciešama pārliecība par Eiropas atbalstu. Publiskais iepirkums ir svarīgs instruments, ar kuru radīt pieprasījumu pēc inovācijas un atvieglot jaunu risinājumu ienākšanu tirgū. Atvērta inovācija ļauj paātrināt zināšanu pārnesi un inovatīvu risinājumu ieviešanu. Lai uzlabotu reģionu līdzdalību programmā, ir vienlaikus jārīkojas divās savstarpēji papildinošās dimensijās: pirmkārt, stiprināt piekļuves, pārvaldības, valorizācijas un zinātniskās uzņēmējdarbības iekšējās spējas; otrkārt, mazāk savienotus reģionus labāk integrēt Eiropas zināšanu un inovācijas tīklos, no kuriem lielā mērā ir atkarīga sadarbība, konsorciji un blakusietekme.

19. grozījums

18. pants. Eiropas Pētniecības telpa un infrastruktūras

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Programma nodrošina EPT un Pētniecības un inovācijas pakta vērtību un principu, it sevišķi ētikas un godprātības principa pētniecībā un inovācijā, zinātniskās pētniecības brīvības, dzimumu līdztiesības un vienādu iespēju, efektīvu veicināšanu un aizsardzību, kā arī pētnieku karjeras pievilcības un mobilitātes veicināšanu. Pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru finansējums palīdz Savienībai nodrošināt spēcīgu un saskaņotu pasaules līmeņa ilgtspējīgu iekārtu un pakalpojumu ekosistēmu, pamatojoties uz prioritārām Eiropas infrastruktūrām ***un papildu modernām*** valstu ***spējām*** un ***izmantojot*** finansēšanas ***instrumentus***, arī Eiropas partnerības. Programma sedz līdz 20 % no Eiropas pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru kritiski svarīgu jauno pasaules līmeņa spēju veidošanas izmaksām.	2. Programma nodrošina EPT un Pētniecības un inovācijas pakta vērtību un principu, it sevišķi ētikas un godprātības principa pētniecībā un inovācijā, zinātniskās pētniecības brīvības, dzimumu līdztiesības un vienādu iespēju, efektīvu veicināšanu un aizsardzību, kā arī pētnieku ***un novatoru*** karjeras pievilcības un mobilitātes veicināšanu. Pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru finansējums palīdz Savienībai ***un tās dalībvalstīm*** nodrošināt spēcīgu un saskaņotu pasaules līmeņa ilgtspējīgu iekārtu un pakalpojumu ekosistēmu, pamatojoties uz prioritārām Eiropas infrastruktūrām ***visā Savienībā, kas ir pieejamas visām ieinteresētajām personām, tostarp MVU, jaunuzņēmumiem, veselības sistēmām un to atvasuzņēmumiem. Šī infrastruktūra papildinās modernās*** valstu ***un reģionu spējas,*** un ***šajā nolūkā tiks izmantoti*** finansēšanas ***instrumenti***, arī Eiropas partnerības**.** Programma sedz līdz 20 % no Eiropas pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru kritiski svarīgu jauno pasaules līmeņa spēju veidošanas izmaksām.

Pamatojums

Pilsētas un reģioni finansē pētniecības infrastruktūras un veicina jaunu, vērtīgu infrastruktūru attīstību valsts un ES līmenī. Turklāt šīm infrastruktūrām arī turpmāk jābūt pieejamām MVU un jaunuzņēmumiem, kā arī veselības aprūpes sistēmām un to atvasuzņēmumiem kā patiesai pētniecības un inovācijas videi, kurā tiek izstrādātas radikālas inovācijas.

20. grozījums

19. pants. Paplašināšana

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. "Paplašināšanas valstis" šā panta 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto darbību finansēšanai ir Bulgārija, Horvātija, Čehija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Polija, Rumānija un Slovākija.	1. "Paplašināšanas valstis" šā panta 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto darbību finansēšanai ir Bulgārija, Horvātija, Čehija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Polija, Rumānija un Slovākija.
3. Tikai tiesību subjekti, kas iedibināti paplašināšanas valstīs vai pārejas valstīs, atbilst koordinatora statusam Programmas daļas "EPT stiprināšana" komponenta "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" ietvaros.	3. Tikai tiesību subjekti***, tostarp vietējās un reģionālās pašvaldības***, kas iedibināti paplašināšanas valstīs vai pārejas valstīs, ***un tālākie reģioni, kas minēti LESD 355. panta 1. punktā,*** atbilst koordinatora statusam Programmas daļas "EPT stiprināšana" komponenta "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" ietvaros.

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. Attiecībā uz asociētajām valstīm tas nozīmē, ka koordinatora statusam šā komponenta ietvaros pilnībā atbilst tiesību subjekti no atbilstošo valstu saraksta, kas noteikts, pamatojoties uz kādu rādītāju, un publicēts darba programmā. ***Tiesību subjekti no tālākajiem reģioniem, kas definēti LESD 349. pantā, arī atbilst koordinatora statusam šā komponenta ietvaros, un uz tiem attiecas tie paši noteikumi, ko piemēro paplašināšanas valstīm saskaņā ar šo pantu, izņemot 7. punktu.***	4. Attiecībā uz asociētajām valstīm tas nozīmē, ka koordinatora statusam šā komponenta ietvaros pilnībā atbilst tiesību subjekti no atbilstošo valstu saraksta, kas noteikts, pamatojoties uz kādu rādītāju, un publicēts darba programmā.
5. "Paplašināšana" ietver: (a)spēju veidošanas pasākumus; (b)pasākumus, kas atbalsta tīklu veidošanu, zināšanu valorizāciju un intelektuālā darbaspēka aizplūšanas novēršanu, kā arī īpašu valstu kontaktpunktu (VKP) atbalstu.	5. "Paplašināšana" ietver: (a)spēju veidošanas pasākumus; (b)pasākumus, kas atbalsta tīklu veidošanu, zināšanu valorizāciju un intelektuālā darbaspēka aizplūšanas novēršanu, kā arī īpašu valstu kontaktpunktu (VKP) atbalstu.
6. Programma palīdz paplašināšanas un pārejas valstīm paplašināt dalību un veicināt plašu ģeogrāfisko aptvērumu izcilos kopdarbības projektos. Šiem centieniem atbilst proporcionāli dalībvalstu pasākumi.	6. Programma palīdz paplašināšanas un pārejas valstīm paplašināt dalību un veicināt plašu ģeogrāfisko aptvērumu izcilos kopdarbības projektos. Šiem centieniem atbilst proporcionāli dalībvalstu ***un reģionu*** pasākumi***, un to mērķis ir arī novērst intelektuālā darbaspēka aizplūšanu, palīdzēt noturēt talantīgus cilvēkus un veicināt viņu pārvietošanos, it īpaši mazāk attīstītos, lauku, attālos un tālākajos reģionos***.
7. Sākot no 2030. gada, ***piekļuve*** spēju veidošanas pasākumiem ***ir ierobežota, un tie pieejami tikai tām paplašināšanas valstīm, kuras pēdējā zināmajā gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ir palielinājušas savus faktiskos izdevumus publiskajiem ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē***.	7. Sākot no 2030. gada, ***piekļuvi*** spēju veidošanas pasākumiem ***novērtē, ņemot vērā ne tikai centienus valsts līmenī, bet arī reģionālo un vietējo pētniecības un inovācijas ekosistēmu attīstību, pamatojoties uz attiecīgajiem teritoriālajiem rādītājiem, tostarp attiecīgā gadījumā reģionālajiem inovācijas rezultātu pārskatiem***.

Pamatojums

Saskaņā ar šo nodaļu tālākie reģioni kopš pašreizējā 2021.–2027. gada perioda ir atbalsttiesīgi tādā pašā līmenī kā valstis, kas ir atbalsttiesīgas valsts līmenī. Eiropas Komisijas priekšlikuma formulējumā tas nav skaidri atzīts. Grozījuma mērķis ir tikai precizēt šo punktu.

21. grozījums

2. pants. Darbības mērķi

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Īpašās programmas darbības mērķi ir šādi: (f) savienot un attīstīt pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras visā Eiropas pētniecības telpā (EPT) un nodrošināt transnacionālu piekļuvi; (g) atbalstīt dziļo tehnoloģiju un inovatīvu jaunuzņēmumu izveidi un attīstību; (h) veicināt tehnoloģiju ieviešanu un revolucionāru inovāciju	2. Īpašās programmas darbības mērķi ir šādi: (f) savienot un attīstīt pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras visā Eiropas pētniecības telpā (EPT) un nodrošināt transnacionālu***, starpreģionālu un pārrobežu*** piekļuvi; (g) atbalstīt dziļo tehnoloģiju un inovatīvu jaunuzņēmumu izveidi un attīstību; (h) veicināt tehnoloģiju ieviešanu un

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
demonstrācijas; (i) palielināt paplašināšanas valstu un pārejas valstu, kas minētas Regulas XXX [atsauce uz Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" regulu] 19. pantā, pētniecības organizāciju dalību; (j) sekmēt atvērtu zinātni un nodrošināt pamanāmību sabiedrībai un atvērtu piekļuvi rezultātiem, ja tas ir iespējams.	revolucionāru inovāciju demonstrācijas; (i) palielināt paplašināšanas valstu un pārejas valstu, kas minētas Regulas XXX [atsauce uz Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" regulu] 19. pantā, pētniecības organizāciju dalību; (j) sekmēt atvērtu zinātni un nodrošināt pamanāmību sabiedrībai un atvērtu piekļuvi rezultātiem, ja tas ir iespējams***, tostarp izmantojot mediju atbalsta pasākumus vietējā un reģionālā līmenī programmas "Zinātne kopā ar sabiedrību un sabiedrībai" ietvaros***.

Pamatojums

Pasaules līmeņa pētniecības un inovācijas izcilības sistēmas attīstību nevar panākt bez vietējā un reģionālā līmeņa, un šis līmenis ir jāņem vērā, īstenojot šos mērķus.

22. grozījums

4. pants. Darba programmas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem atsevišķas darba programmas darbību īstenošanai šādos komponentos, kas noteikti 1. panta 3. punktā: (a) Eiropas Pētniecības padome (EPP), kuras darba programmas projektu nosaka EPP Zinātniskā padome, kā noteikts 7. panta 9. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, – saskaņā ar 18. panta 3. punktu. Komisija atkāpjas no EPP Zinātniskās padomes noteiktās darba programmas tikai saskaņā ar 7. panta 4. punkta otro daļu; šādā gadījumā Komisija darba programmu pieņem ar īstenošanas aktu saskaņā ar 18. panta 4. punktu; Komisija šādu rīcību pienācīgi pamato; Komisija šādu rīcību pienācīgi pamato; (b) Eiropas Inovācijas padome (EIP), kuras darba programma tiek sagatavota, ņemot vērā EIP valdes ieteikumus, kā noteikts 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā, – saskaņā ar 18. panta 4. punktu; c) Marijas Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA), globālas sabiedrības problēmas, ES misijas, Jaunā Eiropas "Bauhaus" mehānisms, inovācijas ekosistēmas, Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reforma un uzlabošana, pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras, dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana – saskaņā ar 18. panta 4. punktu; (d) JRC daudzgadu darba programmā ņem vērā JRC valdes atzinumu, kas minēts Lēmumā 96/282/Euratom.	2. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem atsevišķas darba programmas darbību īstenošanai šādos komponentos, kas noteikti 1. panta 3. punktā***, un RK vajadzētu būt informētai par šīm darba programmām***: (a) Eiropas Pētniecības padome (EPP), kuras darba programmas projektu nosaka EPP Zinātniskā padome, kā noteikts 7. panta 9. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, – saskaņā ar 18. panta 3. punktu. Komisija atkāpjas no EPP Zinātniskās padomes noteiktās darba programmas tikai saskaņā ar 7. panta 4. punkta otro daļu; šādā gadījumā Komisija darba programmu pieņem ar īstenošanas aktu saskaņā ar 18. panta 4. punktu; Komisija šādu rīcību pienācīgi pamato; Komisija šādu rīcību pienācīgi pamato; (b) Eiropas Inovācijas padome (EIP), kuras darba programma tiek sagatavota, ņemot vērā EIP valdes ieteikumus, kā noteikts 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā, – saskaņā ar 18. panta 4. punktu; c)Marijas Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA), globālas sabiedrības problēmas, ES misijas, Jaunā Eiropas "Bauhaus" mehānisms, inovācijas ekosistēmas, Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reforma un uzlabošana, pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras, dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana – saskaņā ar 18. panta 4. punktu***. Attiecībā uz šiem komponentiem Eiropas Parlamentu, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, kā arī vietējo pašvaldību pārstāvjus – attiecīgā gadījumā it īpaši lielo pilsētu pārstāvjus – iekļauj attiecīgajās plānošanas komitejās un valdēs***; (d) JRC daudzgadu darba programmā ņem vērā JRC valdes atzinumu, kas minēts Lēmumā 96/282/Euratom.

Pamatojums

Pētniecība un inovācija attīstās vietējā un reģionālajā līmenī. Pateicoties ciešajai saiknei ar inovācijas ekosistēmām un zināšanām par tām, Eiropas Reģionu komitejai ar tās locekļu starpniecību ir visas tiesības paust savu viedokli par pamatprogrammas plānošanu.

23. grozījums

5. pants. **Eiropas partnerības**

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. a)	1. a)
iii. partneru sastāvs – ja vien nav pienācīgi pamatotu iemeslu, ir jānodrošina publisko struktūru no vismaz piecām dalībvalstīm un privāto struktūru, kas pārstāv būtiskus to attiecīgo ekosistēmu segmentus, dalība, tādējādi ***nodrošinot*** nozīmīgu ieinteresēto personu plašu un līdzsvarotu iesaisti;	iii. partneru sastāvs – ja vien nav pienācīgi pamatotu iemeslu ***un neatkarīgi no to lieluma***, ir jānodrošina publisko struktūru no vismaz piecām dalībvalstīm un privāto struktūru, kas pārstāv būtiskus to attiecīgo ekosistēmu segmentus, dalība, tādējādi ***garantējot*** nozīmīgu ieinteresēto personu plašu un līdzsvarotu iesaisti;
xiii. pastāvīga uzraudzība ietver progresa izsekošanu virzībā uz partnerībām noteiktiem kopīgiem rādītājiem, tai skaitā attiecībā uz partneru ieguldījumu, izmaksu efektivitāti un atvērtību jauniem partneriem. Partnerību kopīgos rādītājus nosaka, pamatojoties uz kopīgiem rādītājiem, kas noteikti Regulā XXX [atsauce uz Snieguma regulu] un izklāstīti divgadu uzraudzības ziņojumos par Eiropas partnerību sniegumu saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" 2021.–2027. gadam;	xiii. pastāvīga uzraudzība ietver progresa izsekošanu virzībā uz partnerībām noteiktiem kopīgiem rādītājiem, tai skaitā attiecībā uz partneru ieguldījumu, izmaksu efektivitāti un atvērtību jauniem partneriem. Partnerību kopīgos rādītājus nosaka, pamatojoties uz kopīgiem rādītājiem, kas noteikti Regulā XXX [atsauce uz Snieguma regulu] un izklāstīti divgadu uzraudzības ziņojumos par Eiropas partnerību sniegumu saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" 2021.–2027. gadam; ***katru gadu jāsniedz pārskats Eiropas Savienības iestādēm, tostarp Reģionu komitejai, par partnerību stāvokli un pārraudzību;***

Pamatojums

Šo partnerību dalībnieki ir daļa no reģionu ekonomikas un inovācijas ekosistēmām. Tāpēc Komiteja ir jāinformē par šīm partnerībām, to attīstību un rezultātiem.

24. grozījums

6. pants. Eiropas Pētniecības padome

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. EPP priekšsēdētāju ieceļ Komisija pārredzamā darbā pieņemšanas procesā, kurā piedalās neatkarīga specializēta atlases komiteja. Darbā pieņemšanas procesu un izraudzīto kandidātu apstiprina EPP Zinātniskā padome. EPP priekšsēdētāja amata pilnvaru laiks ir ierobežots uz diviem gadiem, un to var atjaunot vienu reizi uz diviem gadiem.	4. EPP priekšsēdētāju ieceļ Komisija ***kopā ar Eiropas Parlamentu, Padomi un citām attiecīgām iestādēm*** pārredzamā darbā pieņemšanas procesā, kurā piedalās neatkarīga specializēta atlases komiteja. Darbā pieņemšanas procesu un izraudzīto kandidātu apstiprina EPP Zinātniskā padome. EPP priekšsēdētāja amata pilnvaru laiks ir ierobežots uz diviem gadiem, un to var atjaunot vienu reizi uz diviem gadiem.

Pamatojums

Pētniecība un inovācija attīstās vietējā un reģionālajā līmenī. Pateicoties ciešajai saiknei ar inovācijas ekosistēmām un zināšanām par tām, Eiropas Reģionu komitejai ar tās locekļu starpniecību ir visas tiesības paust savu viedokli par šo pārvaldību.

25. grozījums

7. pants. EPP Zinātniskā padome

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
9. c iii. regulāri ziņos Komisijai par pašas veiktajiem pasākumiem.	9. c iii. regulāri ziņos Komisijai ***un Eiropas Parlamentam, kā arī EESK un RK*** par pašas veiktajiem pasākumiem.

Pamatojums

Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komiteja ir jāinformē par EPP Zinātniskās padomes darba virzību un rezultātiem.

26. grozījums

9. pants. Marijas Kirī vārdā nosauktās darbības

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. MSCA īstenošana:	3. MSCA īstenošana:
(b) nodrošina stratēģisku sinerģiju ne tikai ar Eiropas Pētniecības padomi (EPP), bet arī ar Savienības instrumentiem, kas veicina inovāciju, piemēram, Eiropas Inovācijas padomi (EIP), un darbībām ar mērķi veicināt zināšanu trijstūra augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas un uzņēmējdarbības integrāciju visā Savienībā, kā arī ar citām Savienības programmām, piemēram, *Erasmus+*;	(b) nodrošina stratēģisku sinerģiju ne tikai ar Eiropas Pētniecības padomi (EPP), bet arī ar Savienības instrumentiem, kas veicina inovāciju, piemēram, Eiropas Inovācijas padomi (EIP), un darbībām ar mērķi veicināt zināšanu trijstūra augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas un uzņēmējdarbības integrāciju visā Savienībā***, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības***, kā arī ar citām Savienības programmām, piemēram, *Erasmus+*;
(c) veicina darba un privātās dzīves līdzsvaru, daudzveidību ***un*** iekļautību, nosakot augstus darba apstākļu standartus visā Eiropas Pētniecības telpā.	(c) veicina darba un privātās dzīves līdzsvaru, daudzveidību***,*** iekļautību ***un apmierinošu sociālo aizsardzību***, nosakot augstus darba apstākļu standartus visā Eiropas Pētniecības telpā.

Pamatojums

Pilsētas un reģioni regulāri izstrādā atbalsta programmas Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosaukto darbību un izcilības zīmogu laureātiem. Pilsētas un reģioni atbalsta to, ko Eiropa var darīt, lai palīdzētu šiem pētniekiem.

27. grozījums

10. pants. Kopīgais pētniecības centrs

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Kopīgā pētniecības centra (JRC) darbības papildina netiešās darbības, ar kurām atbalsta ilgtermiņa politikas mērķus. Lai to panāktu, JRC sadarbojas ar starptautiskām, valsts, reģionālām un vietējām ieinteresētajām personām, arī izmantojot zinātniskās sadarbības nolīgumus.	1. Kopīgā pētniecības centra (JRC) darbības papildina netiešās darbības, ar kurām atbalsta ilgtermiņa politikas mērķus. Lai to panāktu, JRC sadarbojas ar starptautiskām, valsts, reģionālām un vietējām ieinteresētajām personām, arī izmantojot zinātniskās sadarbības nolīgumus.
JRC darbības:	JRC darbības:
— ir elastīgas un atbilstīgas mainīgajām politikas vajadzībām;	— ir elastīgas un atbilstīgas mainīgajām politikas vajadzībām;
— nodrošina sinerģiju ar citiem ES ieguldījumiem;	— nodrošina sinerģiju ar citiem ES ieguldījumiem;
— ir vērstas uz šādām jomām:	— ir vērstas uz šādām jomām:
i. zinātniskais un tehniskais atbalsts Savienības politikas prioritātēm, sevišķi (bet ne tikai) tām prioritātēm, kas noteiktas Eiropas Konkurētspējas fonda satvarā, un tām, kas noteiktas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" I, II, III un IV daļā;	i. zinātniskais un tehniskais atbalsts Savienības politikas prioritātēm, sevišķi (bet ne tikai) tām prioritātēm, kas noteiktas Eiropas Konkurētspējas fonda satvarā, un tām, kas noteiktas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" I, II, III un IV daļā;
ii. zināšanu integrācija un politikas ietekme;	ii. zināšanu integrācija un politikas ietekme;
iii. teritoriālā attīstība un dalībvalstu atbalsts;	iii. teritoriālā attīstība***, konkrētai vietai pielāgota inovācija, tostarp atjaunota viedā specializācija (S3/S4),*** un dalībvalstu atbalsts;
iv. zinātniskā izcilība un starptautiskā sadarbība;	iv. zinātniskā izcilība un starptautiskā sadarbība;
v. atvērtā zinātne, zināšanu apmaiņa un spēju veidošana.	v. atvērtā zinātne, zināšanu apmaiņa un spēju veidošana ***visos pārvaldības līmeņos un pāri robežām***.

Pamatojums

Viedās specializācijas stratēģijas (S3/S4) ir svarīgs rīks izcilībai vietējās un reģionālās inovācijas jomā. Komitejas un Kopīgā pētniecības centra (JRC) kopīgajam darbam būtu jāturpinās un jāļauj reģioniem vairāk precizēt savu specializācijas jomu.

28. grozījums

11. pants. Kopdarbīgā pētniecība

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(b) (i)	(b) (i)
veicināt sociālo iekļautību, sociālās un ekonomiskās pārmaiņas, iekļaujošu sabiedrību ***un*** sociālo kohēziju un novērst nevienlīdzību, lai radītu iespējas visiem, ņemot vērā	veicināt sociālo iekļautību, sociālās un ekonomiskās pārmaiņas, iekļaujošu sabiedrību***,*** sociālo kohēziju ***un dzimumu līdztiesību*** un novērst nevienlīdzību, lai radītu

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
lauku apvidu īpatnības, pievēršoties demogrāfiskajām pārmaiņām un taisnīgumam starp paaudzēm, tostarp labi pārvaldītai migrācijai un mobilitātei, atbalstot garīgo veselību un sabiedrības labklājību, tostarp jauniešiem;	iespējas visiem, ņemot vērā lauku apvidu īpatnības, pievēršoties demogrāfiskajām pārmaiņām un taisnīgumam starp paaudzēm, tostarp labi pārvaldītai migrācijai un mobilitātei, atbalstot veselību***, tostarp psihoemocionālo veselību,*** un sabiedrības labklājību, tostarp jauniešiem;

Pamatojums

Dzimumu līdztiesībai ir jābūt pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" prioritātei gan attiecībā uz atbalstu izciliem pētniekiem, gan pētniecības tematiem. Piemērojot visaptverošu pieeju, tiek pastiprināta arī atsauce uz veselību, skaidri iekļaujot psihoemocionālo veselību kā svarīgu labbūtības un sociālās kohēzijas sastāvdaļu.

29. grozījums

12. pants. Eiropas Inovācijas padomes valde

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. EIP valde pēc pieprasījuma var Komisijai adresēt ieteikumus: a) par jebkuru jautājumu, kurš no inovācijas perspektīvas var uzlabot un veicināt inovācijas ekosistēmas visā Savienībā, EIP mērķu sasniegšanu un ietekmi un inovatīvu uzņēmumu spēju ieviest savus risinājumus; (b) par iespējamo regulatīvo šķēršļu, ar kuriem saskaras uzņēmēji, īpaši tie, kuriem piešķirts EIP atbalsts, noteikšanu sadarbībā ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, valsts un reģionālajām iestādēm un citām attiecīgajām struktūrām; (c) par plānošanu citās īpašās programmas daļās.	2. EIP valde pēc pieprasījuma var Komisijai adresēt ieteikumus: a) par jebkuru jautājumu, kurš no inovācijas perspektīvas var uzlabot un veicināt inovācijas ekosistēmas visā Savienībā ***atbilstoši atjaunotai viedajai specializācijai (S3/S4) un Eiropas pētniecības telpas mērķiem***, EIP mērķu sasniegšanu un ietekmi un inovatīvu uzņēmumu spēju ieviest savus risinājumus; (b) par iespējamo regulatīvo šķēršļu, ar kuriem saskaras uzņēmēji, īpaši tie, kuriem piešķirts EIP atbalsts, noteikšanu sadarbībā ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, valsts un reģionālajām iestādēm un citām attiecīgajām struktūrām***, tostarp RK***; (c) par plānošanu citās īpašās programmas daļās.

Pamatojums

Pateicoties ciešajai saiknei ar inovācijas ekosistēmām un zināšanām par tām, Eiropas Reģionu komitejai ar tās locekļu starpniecību ir visas tiesības paust savu viedokli par EIP komitejas ieteikumiem.

30. grozījums

13. pants. Inovācijas ekosistēmas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Īpašā programma atbalsta:	Īpašā programma atbalsta:
(a) savienotu centru izveidi un atbalstu visā Savienībā, nodrošinot novatoriem, jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem piekļuvi resursiem,	(a) savienotu centru izveidi un atbalstu visā Savienībā, nodrošinot novatoriem, jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem piekļuvi resursiem,

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
pakalpojumiem un partneriem, tai skaitā ieguldījumu iespējām, pirmajiem pētniecības un inovācijas un inovatīvu risinājumu pircējiem, uzņēmumiem, objektiem, kas veic eksperimentus, pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrām, talantīgiem uzņēmējiem, apmācībai un mentorēšanai;	pakalpojumiem un partneriem, tai skaitā ieguldījumu iespējām, pirmajiem pētniecības un inovācijas un inovatīvu risinājumu pircējiem, uzņēmumiem, objektiem, kas veic eksperimentus, pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrām, talantīgiem uzņēmējiem, apmācībai un mentorēšanai;
(b) darbības, lai attīstītu Eiropas mēroga inovācijas ekosistēmām galvenajās tematiskajās jomās, atbalstu inovācijas prasmju attīstībai un riska uzņēmumu veidošanai agrīnā posmā, veicinot zināšanu trīsstūra ***un četrkāršās spirāles*** – augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas**,** uzņēmējdarbības ***un sabiedrības*** – integrāciju visā Savienībā***, kā arī vietējās un reģionālajās pašvaldībās***;	(b) darbības, lai attīstītu Eiropas mēroga inovācijas ekosistēmām galvenajās tematiskajās jomās, atbalstu inovācijas prasmju attīstībai un riska uzņēmumu veidošanai agrīnā posmā, veicinot zināšanu trīsstūra augstākās izglītības, pētniecības un inovācijas ***un*** uzņēmējdarbības integrāciju visā Savienībā;
(c) programmas ar mērķi atbalstīt inovatīvus MVU, jaunuzņēmumus un augošus uzņēmumus, lai tie varētu paplašināties un piekļūt starptautiskajiem tirgiem, izmantojot tirgus dzīvotspējas pētījumus, konkrētai vietai pielāgotus inovācijas rīkus, kopdarbīgu pētniecību un inovāciju, talantu apmaiņu, pielāgotu mentorēšanu, piekļuvi globāliem ieguldītāju tīkliem, reglamentējošus norādījumus, lokalizētu tirgvedības atbalstu un vieglā ceļa pakalpojumus mērķa valstīs;	(c) programmas ar mērķi atbalstīt inovatīvus MVU, jaunuzņēmumus un augošus uzņēmumus, lai tie varētu paplašināties un piekļūt starptautiskajiem tirgiem, izmantojot tirgus dzīvotspējas pētījumus, konkrētai vietai pielāgotus inovācijas rīkus, kopdarbīgu pētniecību un inovāciju, talantu apmaiņu, pielāgotu mentorēšanu, piekļuvi globāliem ieguldītāju tīkliem, reglamentējošus norādījumus, lokalizētu tirgvedības atbalstu un vieglā ceļa pakalpojumus mērķa valstīs***, kā arī stiprinot inovatīvas vietējās uzņēmējdarbības ekosistēmas, kas nodrošina inkubācijas pakalpojumus, paātrināšanu, piekļuvi finansējumam un saikni ar publiskajiem un privātajiem klientiem***;
(d) citas darbības inovācijas ekosistēmu un savienojamības attīstības atbalstam, tostarp pētījumus, salīdzinošo novērtēšanu, inovācijas dalībnieku savstarpējo mācīšanos un inovācijas politikas koordinēšanu.	(d) citas darbības inovācijas ekosistēmu ***atbalstam, stiprinot vietējo un reģionālo izcilības ekosistēmu izveidi galvenajās tematiskajās jomās,*** un savienojamības attīstības atbalstam, tostarp pētījumus, salīdzinošo novērtēšanu, inovācijas dalībnieku savstarpējo mācīšanos un inovācijas politikas koordinēšanu;
	(e) instrumentus, ar ko radīt reālu eksperimentu vidi, tostarp dzīvās laboratorijas, izmēģinājumu platformas un kontrolētas regulatīvo eksperimentu telpas, lai samazinātu laiku līdz laišanai tirgū un veicinātu inovatīvu risinājumu ieviešanu publiskās pārvaldes iestādēs, uzņēmumos un iedzīvotāju vidū.

Pamatojums

Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, ir lietderīgi iekļaut ekosistēmas pieeju, kuras pamatā ir četrkāršā spirāle, kas zinātnē ļauj iekļaut sabiedrību un programmas īstenošanā ņemt vērā reģionālo un vietējo līmeni. Atvērti inovācijas instrumenti ir būtiski, lai savienotu tehnoloģisko piedāvājumu ar faktisko pieprasījumu, samazinātu ienākšanas laiku tirgū un stiprinātu Eiropas inovācijas ekosistēmu konkurētspēju. Pārejai no pētniecības uz ieviešanu ir vajadzīgas reālas telpas tehniskajai, regulatīvajai un darbības validācijai.

31. grozījums

15. pants. Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Īpašā programma atbalsta patiesi integrētu un saskaņotu pētniecības un inovācijas ekosistēmu Savienībā, pirmām kārtām pievēršoties Pētniecības un inovācijas pakta trešajai un ceturtajai prioritārajai jomai, paplašinot piekļuvi pētniecības un inovācijas izcilībai visā Savienībā un par prioritāti nosakot investīcijas un reformas. Atšķirības starp vadošajām un mazāk attīstītajām valstīm pētniecības un inovācijas rezultātu ziņā novērš ar darbībām, kas veido stabilu zinātnisko bāzi un sasaista dalībniekus un ekosistēmas, un kas veicina strukturālās politikas reformas valsts un reģionālā līmenī, kuru mērķis ir, piemēram, uzlabot pētniecības karjeras pievilcību, internacionalizāciju, pētniecības un inovācijas iestāžu vadības un pārvaldības efektivitāti vai saskaņot darbības ar Savienības iniciatīvām.	Īpašā programma atbalsta patiesi integrētu un saskaņotu pētniecības un inovācijas ekosistēmu Savienībā, pirmām kārtām pievēršoties Pētniecības un inovācijas pakta trešajai un ceturtajai prioritārajai jomai, paplašinot piekļuvi pētniecības un inovācijas izcilībai visā Savienībā un par prioritāti nosakot investīcijas un reformas. Atšķirības starp vadošajām un mazāk attīstītajām valstīm ***un reģioniem*** pētniecības un inovācijas rezultātu ziņā novērš ar darbībām, kas veido stabilu zinātnisko bāzi un sasaista dalībniekus un ekosistēmas, un kas veicina strukturālās politikas reformas valsts un reģionālā līmenī, kuru mērķis ir, piemēram, uzlabot pētniecības karjeras pievilcību, internacionalizāciju, pētniecības un inovācijas iestāžu vadības un pārvaldības efektivitāti vai saskaņot darbības ar Savienības iniciatīvām. ***Šo pasākumu mērķis ir arī novērst intelektuālā darbaspēka aizplūšanu, palīdzēt noturēt talantīgus cilvēkus un veicināt viņu pārvietošanos, it īpaši mazāk attīstītos, lauku, attālos un tālākajos reģionos.*** ***Šajā kontekstā pilsētām un reģioniem ir būtiska nozīme kā centriem, kas savieno inovācijas ekosistēmas, koncentrē talantus, pētniecības infrastruktūras, jaunuzņēmumus, uzņēmumus, investīciju tīklus un inovatīvas uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumus.***

Pamatojums

Lai gan programma valsts līmenī ļauj attīstīt pētniecību visās ES valstīs, nevajadzētu aizmirst, ka vienā un tajā pašā valstī pastāv atšķirības starp reģioniem. Turklāt šīs programmas īstenošana šajā līmenī (piemēram, izmantojot reģionālo inovācijas rezultātu pārskatu kā kritēriju) būtu lietderīgs ieguldījums tās panākumos.

32. grozījums

16. pants. Pētniecības infrastruktūras

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Pētniecības infrastruktūru darbības ir vērstas uz: (a) Savienības pētniecības infrastruktūru vides attīstīšanu, konsolidēšana un racionalizēšanu, arī Savienības ***un*** valstu spēju koordinēšanu un devumu līdz 20 % apmērā no kritiski svarīgu jaunu pasaules līmeņa spēju veidošanas izmaksām; (b) transnacionālas piekļuves stiprināšanu pētniecības infrastruktūrām visās jomās un nozarēs un pielāgošanos jaunām lietotāju kopienām; (c) pētniecības infrastruktūru noturības un ilgtspējas veicināšanu,	2. Pētniecības infrastruktūru darbības ir vērstas uz: (a) Savienības pētniecības infrastruktūru vides attīstīšanu, konsolidēšanu un racionalizēšanu, arī Savienības***,*** valstu ***un reģionālo*** spēju koordinēšanu un devumu līdz 20 % apmērā no kritiski svarīgu jaunu pasaules līmeņa spēju veidošanas izmaksām***, atzīstot arī noteiktu teritoriju, it īpaši tālāko reģionu, nozīmi, jo tās ir īpaši piemērota vide inovatīvu risinājumu testēšanai, demonstrēšanai, validēšanai un***

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
vienlaikus ņemot vērā tehnoloģiju straujo attīstību; (d) atrodamu, piekļūstamu, sadarbspējīgu, atkalizmantojamu (FAIR) un mašīnlasāmu pētniecības datu tīkla izveidi, tostarp paplašinot un konsolidējot Eiropas atvērtās zinātnes mākoni kā Eiropas pētniecības datu telpu; (e) Eiropas pētniecības infrastruktūras politikas un starptautiskās sadarbības stiprināšanu.	***prototipu izstrādei reālos apstākļos***; (b) transnacionālas piekļuves stiprināšanu pētniecības infrastruktūrām visās jomās un nozarēs un pielāgošanos jaunām lietotāju kopienām; (c) pētniecības infrastruktūru noturības un ilgtspējas veicināšanu, vienlaikus ņemot vērā tehnoloģiju straujo attīstību; (d) atrodamu, piekļūstamu, sadarbspējīgu, atkalizmantojamu (FAIR) un mašīnlasāmu pētniecības datu tīkla izveidi, tostarp paplašinot un konsolidējot Eiropas atvērtās zinātnes mākoni kā Eiropas pētniecības datu telpu ***ar mērķi nodrošināt publisko datu, tostarp vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī pilsētu datu, izmantošanu un valorizāciju, visā Savienībā garantējot taisnīgu teritoriālo piekļuvi šīs infrastruktūras dotajam labumam***; (e) Eiropas pētniecības infrastruktūras politikas un starptautiskās sadarbības stiprināšanu.

Pamatojums

Sabiedrība nav tikai jāinformē par zinātniskajiem atklājumiem, bet tai arī jāiesaistās pētniecībā, kas ietekmē Eiropas iedzīvotājus. Pētniecības infrastruktūras būtu jāuztver ne tikai kā fiziski objekti, bet arī kā teritoriālas ekosistēmas, kas spēj paātrināt inovatīvu risinājumu validēšanu un demonstrēšanu. Šajā kontekstā tālākie reģioni piedāvā unikālus apstākļus, kas padara tos īpaši piemērotus kā izmēģinājumu platformas tādās stratēģiskās jomās kā enerģētika, ūdens, pielāgošanās klimata pārmaiņām, bioloģiskā daudzveidība vai zilā ekonomika.

33. grozījums

18. pants. Komiteju procedūra

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Komiteja var sanākt šādos sastāvos, ņemot vērā apspriežamo jautājumu:·	2. Komiteja***, iesaistot arī Eiropas Parlamentu, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju,*** var sanākt šādos sastāvos, ņemot vērā apspriežamo jautājumu:
— vispārēja konfigurācija: pārskats par īpašās programmas īstenošanu;	— vispārēja konfigurācija: pārskats par īpašās programmas īstenošanu;
— EPP;	— EPP;
— MSCA;·	— MSCA;·
— jaunā Eiropas “Bauhaus” mehānisms;·	— jaunā Eiropas “Bauhaus” mehānisms;·
— EIP un inovācijas ekosistēmas;·	— EIP un inovācijas ekosistēmas;·

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
— pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras;	— pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras;
— Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana un dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana.	— Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana un dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana.

Pamatojums

RK, kas ir ļoti labi informēta par vietējā un reģionālajā līmenī veiktajiem pētījumiem, ir jāiesaista šajā komitejā, lai tā varētu dalīties savās zināšanās par situāciju uz vietas.

II. **IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK)

Garantēt stabilu un vērienīgu budžetu izcilai un konkurētspējīgai pētniecībai un inovācijai

1. prasa, lai ierosinātais pamatprogrammas budžeta piešķīrums būtu vismaz tāds, kas atbilst mērķiem, kurus ES izvirzījusi savā jaunajā inovācijas programmā un it īpaši pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūru stratēģijā, un atgādina, ka pamatprogrammai arī turpmāk jābūt autonomam konkurētspējīgas, ilgtspējīgas, taisnīgas un sociāli iekļaujošas Eiropas instrumentam, ar ko stiprināt Eiropas līderību tehnoloģiju jomā un stratēģisko autonomiju;

2. aicina budžetu veidot stabilu, noturīgu pret krīzēm un tādējādi pasargātu no korekcijām, kas nāktu par labu citām stratēģiskām ES programmām un iniciatīvām; aicina arī pamatprogrammas līdzekļus izlietot zinātniskās izcilības sekmēšanai, revolucionāru jauninājumu atbalstam un tādā veidā arī globāli konkurētspējīgas pētniecības un inovācija ekosistēmas stiprināšanai, un šajā saistībā norāda uz fundamentālo pētījumu nozīmību, jo tie ir galvenais pamattehnoloģiju priekšnosacījums;

3. atgādina, ka pētniecība un inovācija nav pašmērķis, bet gan tām jāveicina konkrēti iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabojumi, jāstiprina ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, jāsekmē kvalitatīvi sabiedriskie pakalpojumi un taisnīgi jāreaģē uz svarīgo zaļo, digitālo un demogrāfisko pārkārtošanos, vienlaikus nodrošinot ciešāku saikni starp pētniecību, inovāciju, ieviešanu tirgū un ietekmi uz sabiedrību un ļaujot ātrāk izvērst risinājumus un palielināt privāto un publisko investīciju piesaisti;

Panākt iekļaujošāku pamatprogrammas struktūru

4. atzinīgi vērtē ierosināto pamatprogrammas struktūru, taču norāda, ka sociālo un humanitāro zinātņu integrācija tajā varētu būt labāka un ka varētu vairāk ņemt vērā zinātnes pilsonisko pieeju dažādajos pīlāros un programmās, kas tomēr ir arī virzītājspēki, kuri nepieciešami inovācijas ieviešanai, tās potenciālam pārveidot sabiedrību un demokrātijas, kritiskās domāšanas, dezinformācijas apkarošanas un ES sabiedrības noturības stiprināšanai;

5. aicina dzimumu līdztiesību transversāli integrēt visā pamatprogrammā gan pārvaldībā, prioritāšu noteikšanā un pētniecības saturā, gan līdzdalības nosacījumos un zinātniskajā karjerā un atbalsta stingrākus pasākumus, lai novērstu pastāvīgo nevienlīdzību pētniecības un inovācijas sektoros;

6. pauž nožēlu, ka pamatprogrammā priekšroka dota valsts līmeņa pieejai programmas "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" īstenošanā, kaut gan inovācijas plaisas novēršana Eiropas Savienībā ir jārisina inovācijas ekosistēmu līmenī, kuras visbiežāk rodas reģionālajās un vietējās ekosistēmās;

7. atzinīgi vērtē to, ka pētniecība veselības jomā būs pamatprogrammas tematiskā prioritāte, taču, īpaši domājot par sabiedrības veselību, aicina šo pētniecību vērst ne tikai uz konkurētspēju, bet arī uz sabiedrību;

8. ņemot vērā iepriekš minēto, ierosina izmantot reģionālās inovācijas rezultātu pārskatu, lai īstenotu pasākumus līdzdalības paplašināšanai reģionālajā un vietējā līmenī, un uzlabot dažādo reģionu īpašo vajadzību un inovācijas spēju ievērošanu;

Īstenot pamatprogrammu, stingri balstoties uz tās vietējām un reģionālajām inovācijas ekosistēmām

9. norāda, ka reģionālās un vietējās inovācijas ekosistēmas – galvenais ES inovācijas avots – rada nākamos pamatprogrammas dalībniekus, un aicina gādāt, ka centieni, kuru pamatā ir viņu izcilība, tiek cieši saistīti ar stratēģisko mērķu īstenošanu, kā arī uzsver uzņēmumu, tostarp MVU un augošo uzņēmumu, izšķirošo lomu inovācijas ekosistēmās, aicinot izveidot spēcīgākus satvarus, lai piesaistītu privātās investīcijas un atbalstītu uzņēmumu izveidi un izvēršanu;

10. tāpēc atgādina par pilsētu un reģionu strukturējošo lomu, kas, pateicoties gan kohēzijas politikai, gan pilsētu un reģionu līdzdalībai dažādu pamatprogrammu projektos, dod iespēju veidot ES zinātnisko un tehnoloģisko izcilību, uzturot auglīgu augsni zināšanu radīšanai, izpētei, pilnveidei, ražošanai un izplatīšanai, zināšanu valorizācijai un nākotnes jauninājumiem, kas nāk par labu sabiedrībai un videi;

11. tādēļ aicina pilsētas, reģionus un to ekosistēmas aktīvi iesaistīties un līdzdarboties pamatprogrammas pārvaldības un īstenošanas struktūrās, kā arī visās inovācijas ekosistēmu atbalsta shēmās, kas tiks ieviestas šajā satvarā, piemēram, ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu centros;

12. prasa panākt, lai no pamatprogrammas racionalizēšanas faktisku labumu gūtu universitātes, vietējās un reģionālās pašvaldības, publiskās pētniecības struktūrvienības, veselības aprūpes sistēmas, MVU, jaunuzņēmumi, sociālās ekonomikas dalībnieki un bezpeļņas organizācijas, it īpaši teritorijās ar ierobežotākām administratīvajām spējām, un lai tādējādi tiktu nodrošināta taisnīgāka piekļuve ES finansējumam;

13. vērš uzmanību uz to, ka mazajiem saņēmējiem, it īpaši MVU vai mazākām publiskās pārvaldes iestādēm, ir lielākas grūtības izpildīt prasības un formalitātes, kas saistītas ar uzaicinājumiem iesniegt pieteikumus; šajā saistībā aicina turpināt vienkāršošanu un pievērst uzmanību šīm problēmām, kā arī izsludināt īpašus uz minētajiem saņēmējiem vērstus uzaicinājumus;

14. aicina pilnībā iekļaut pilsētu, reģionu un to ekosistēmu līdzdalību Inovācijas ekosistēmu programmā, kā arī iniciatīvās, kurās minētie dalībnieki ir cieši iesaistīti, piemēram, reģionālās inovācijas ielejās, lai viscaur Eiropā varētu kopīgi attīstīt vadošus projektus, kas dod labumu inovācijas ekosistēmām;

15. prasa nepārprotamāk atzīt sabiedrības inovāciju par stratēģisku pamatprogrammas komponentu līdzās tehnoloģiskajai inovācijai, it īpaši tad, ja sociālā inovācija ļauj rast jaunus risinājumus problēmām, kas saistītas ar nabadzību, novecošanu, piekļuvi aprūpei, mājokļiem, iekļaušanu, izglītību un pilsonisko līdzdalību, kā arī pielāgošanos klimata pārmaiņām, vides noturību un resursu ilgtspējīgu izmantošanu;

16. uzsver, ka ES misiju panākumi ir atkarīgi no vietējo dalībnieku līdzatbildības, pilsētu un reģionu aktīvas iesaistes to pārvaldībā, kā arī no to spējas mobilizēt iedzīvotājus, sabiedriskos pakalpojumus, universitātes, uzņēmumus un pilsonisko sabiedrību konkrētu un izmērāmu mērķu īstenošanai;

17. aicina stiprināt ES misijas un palielināt mērķu vērienīgumu, mobilizējot revolucionāras tehnoloģijas, koordinētus ieguldījumus un sistēmisku inovāciju, lai risinātu Eiropas galvenās sabiedrības problēmas un mazinātu konkurētspējas nepilnības;

Sasaistīt pamatprogrammas īstenošanu ar viedās specializācijas stratēģiju īstenošanu

18. prasa atzīt viedās specializācijas stratēģiju (S3/S4) katalizatora un pastiprinātāja lomu, jo tās var veidot saikni ar pamatprogrammu, ne tikai veicinot partnerības starp vienas un tās pašas inovācijas ekosistēmas dalībniekiem, bet arī koncentrēt investīcijas šajās vietējās un reģionālajās ekosistēmās, lai rosinātu visizcilāko inovāciju parādīšanos;

19. uzskata, ka reģioniem, lai tie būtu pilnībā efektīvi, ir pēc iespējas jāizmanto šī pieeja un šajā nolūkā jāpalielina savu stratēģiju specializācijas pakāpe;

20. ņemot vērā iepriekš minēto un lai to panāktu, ierosina piedāvāt reģioniem tehnisko atbalstu;

21. lai savstarpēji palielinātu viedās specializācijas stratēģiju S3 un pamatprogrammas ietekmi, ierosina pamatprogrammas plānošanu un īstenošanu ciešāk saistīt ar S3, kas tiks izvērsta, ņemot vērā turpmākos valstu un reģionālos partnerības plānus; to varētu panākt, piemēram, projektu iesniegšanas uzaicinājumu plānošanu ciešāk sasaistot ar VRP plānu izstrādi, izveidojot kopīgas platformas partnerībai vai īpašus pievienošanās mehānismus (*hop-on*);

Veidot konkrētu un pastāvīgu sinerģiju starp pamatprogrammas pīlāriem un citiem fondiem

Uzlabot pīlāru savienotību, priekšroku dodot uz vietējiem apstākļiem orientētai pieejai

22. atzinīgi vērtē darbu, kas uzsākts, lai sasaistītu dažādos programmas pīlārus, piemēram, EIP pārejas instrumentu vai programmas "Apvārsnis" rezultātu pastiprinātāju, un aicina izveidot strukturētāku instrumentu (piemēram, "valorizācijas procesu"), kurā pilsētas un reģioni kā VRP plānu vadošās iestādes varētu dot ieguldījumu, lai atvieglotu finansēto projektu pilnveidi, tos pārceļot no 1. pīlāra uz 3. pīlāru;

23. ierosina vēlamajā investīciju ciklā, kas aptver dažādas ES programmas, pilnībā integrēt pilsētu un reģionu ieguldījumu VRP plānu īstenošanā, lai šo plānu vai pamatprogrammas finansētie projekti saņemtu kopīgu atbalstu nolūkā valorizēt rezultātus, virzīt tos uz augstāku sabiedrības vai tehnoloģiju gatavības līmeni un veicināt šo programmu kopīgo mērķu sasniegšanu;

Pilsētas, reģioni un to inovācijas ekosistēmas – galvenie savienotāji sekmīgai sinerģijai ar pamatprogrammu

24. prasa pamatprogrammā aktīvi kombinēt ES līdzekļus pētniecības un inovācijas atbalstam, lai stiprinātu zinātnes izcilību un ES konkurētspēju, kā arī īstenotu pamatprogrammas stratēģiskos mērķus, un uzsver pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras, sadarbspējīgu datu telpu un MI iespējotu risinājumu stratēģisko nozīmi, jo tie ir būtiski inovācijas paātrināšanas un risinājumu izvēršanas veicinātāji;

25. atbalsta Eiropas Konkurētspējas fonda izveidi, taču uzskata, ka tā īstenošana ir atkarīga no ciešas un stabilas saiknes ar pamatprogrammu, konkrēti, no tā, kā ir definēti tā mehānismi, kas ļauj tos savienot; šajā saistībā, lai pētniecības un inovācijas pamatprogramma būtu autonoma, vispārējā pārvaldības struktūrā, kurā līdztekus attiecīgajiem dalībvalstu un reģionu pārstāvjiem iekļauti arī pašas pētniecības eksperti, jānodrošina efektīva pētniecības jomas pārstāvju līdzdalība;

26. uzskata, ka ES konkurētspējas mērķim ir jābūt cieši saistītam ar teritoriālās un sociālās kohēzijas mērķiem un ka būtu jāizvairās no jebkādas pārmērīgas finansējuma, infrastruktūras un inovācijas spēju koncentrācijas nedaudzās teritorijās, kuru sniegums jau patlaban ir augsts;

27. šajā saistībā atbalsta to, ka pamatprogrammai ar Eiropas Konkurētspējas fondu ir jāveido lielāka darbības sinerģija, kurā jāiesaista pilsētas un reģioni kā galvenie dalībnieki ES konkurētspējas atjaunošanā; tāpēc prasa tos cieši iesaistīt pamatprogrammas un Konkurētspējas fonda kopīgajā pārvaldībā visos šīs sinerģijas veidos;

28. uzsver, ka ES investīcijām pētniecībā un inovācijā ir jāveicina taisnīga pārkārtošanās, atbalstot kvalitatīvu darbvietu radīšanu, prasmju attīstību, darba tirgus pārmaiņu paredzēšanu un taisnīgu piekļuvi iespējām, ko rada zaļā un digitālā pārkārtošanās visos reģionos;

29. pauž gandarījumu par saskaņotāku VRP plānu īstenošanu, kas ļauj pilsētām un reģioniem kopīgi ieguldīt pamatprogrammas līdzfinansētajos projektos, un prasa pilsētas un reģionus cieši iesaistīt ieinteresēto personu konsultāciju struktūrās, piemēram, Rūpniecības un tehnoloģiju konkurētspējas padomē vai Sabiedrības problēmu risināšanas padomē;

Pamatprogramma, kas kalpo Eiropas Pētniecības telpai un atbalsta ES pētnieku statusu

30. atkārtoti norāda, ka Eiropai ir jāspēj piedāvāt saviem visizcilākajiem pētniekiem drošu un pievilcīgu darba vidi un ka pamatprogrammai ir jākalpo šim mērķim; uzsver transnacionālas kopdarbīgās pētniecības nozīmi Eiropas Pētniecības telpā; šajā saistībā norāda uz augstskolu lomu zināšanu radīšanā un valorizācijā un aicina šo nozīmi atspoguļot pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" struktūrā un budžetā;

31. prasa izstrādāt ES pētnieku statusu, kas, izmantojot vienādranga atzīšanu, ļautu nodrošināt raitāku apmaiņu ar kolēģiem, kā arī atalgojuma drošību un sociālo atbalstu neatkarīgi no valsts, kurā pētnieks strādā;

32. ierosina aktivizēt Eiropas Pētniecības telpas dinamiku, paredzot atklātus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un fundamentāli stiprinot pētniecības finansēšanas augšupējo raksturu; aicina programmas daļās projektus apvienot portfeļos saskaņā ar *ARPA* (*Advanced Research Projects Agency*) pieeju un tādējādi pavērt iespēju, ka programmu vadītāji sniedz tiem lielāku specializētu atbalstu, arī lai paaugstinātu pētniecības rezultātu izmantošanas efektivitāti;

33. uzskata, ka šāda atzīšana, pateicoties šim statusam, ļautu apturēt intelektuālā darbaspēka aizplūšanu un palielināt pievilcību starptautisko pētnieku acīs, tādējādi papildinot programmu "Zinātnei izvēlies Eiropu";

34. uzstāj, ka Eiropas Savienībā ir jānovērš intelektuālā darbaspēka aizplūšana un jāveicina īsta talantu aprite, šādā nolūkā vēl vairāk atbalstot reģionus, kas saskaras ar ilgstošiem spēju zudumiem pētniecības, inovācijas un prasmju jomā; tas novērstu izcilības koncentrēšanos nedaudzos klasteros;

35. uzsver, ka Eiropas pētniecība un inovācija ir pasaules līderes tādās jomās kā ilgtspēja, aprites ekonomika un pielāgošanās klimata pārmaiņām, tāpēc nākamajā finansēšanas periodā šīm jomām aicina saglabāt svarīgo lomu, lai vēl vairāk palielinātu Eiropas Savienības kā galamērķa pievilcību vadošajiem pētniekiem no visas pasaules.

Briselē, 2026. gada 7. maijā

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētāja
Kata TÜTTŐ